

ЛЕОНИД ЛЕНЧ МАНЕЧКА

Превод от руски: София Бранц, 1980

chitanka.info

Може да ви се стори чудно това, което ще ви разкажа. Дори маловажно. Но нали сте писател, инженер на човешките души, трябва да ме разберете.

Секретарка съм в едно учреждение. Подчинена съм непосредствено на директора. С една дума, просто секретарка.

Не знам защо, на сцената, а и в литературата, особено в хумористичната, ни представят нас, секретарките, като тъпи, комични, доста неприятни същества.

Според авторите на тези пиески и разкази единственото ни занимание е да се пудрим и да се отнасяме грубо с посетителите. Както и да врещим по телефона: „Той е зает! Има съвещание!“, „Елате утре!“, „По-късно се обадете!“.

Не се сърдете, ама всичкото това е една ужасна, непоносима и груба несправедливост.

Ние сме други, съвсем други сме. Дори „отрицателните“ секретарки, люти бюрократки и студенокръвни канцеларски плъхове, дори и те в живота не приличат на тези измислени, нацапотени говорещи кукли.

Впрочем, отвлякох се, моля за извинение... Ще говоря само за себе си.

И така, аз съм секретарка в едно учреждение. В моите задължения влиза: да изпълнявам ролята на домакинка, да преглеждам пощата, да приемам посетителите и да ги насочвам според нуждите им, да вдигам телефона, да слагам печати на различни справки и удостоверения и така нататък и тям подобни. С една дума, затрупана съм с работа!

Но началникът ми — казва се Иван Максимович — смята, че най-основното, най-святото ми задължение е да обслужвам собствената му персона. Според неговото мнение аз не съм държавен служител, такъв, какъвто е той, ами нещо като негова домашна прислужница от по-високо качество. Фактът, че съм в щата на учреждениято и получавам от държавата заплата, ни най-малко не го смущава. Напротив, добре дошло. Иван Максимович е искрено убеден, че в рамките на нашето учреждение държавата — това е той.

Иначе е способен служител и дори като човек не е лош, но е някак много... дебелокож.

Не проумява най-прости неща.

Например ми вика Манчка, не знам защо: „Манечка, цигари!“, „Манечка, чай!“, „Манечка, никакви посетители!“.

Честна дума, нищо не ми струва да му купя цигари или да му поднеса чай, но каква Манечка съм му?! Наближавам тридесетте, имам голяма дъщеря, а и той е някакви си три години по-голям от мен.

Мястото ми е точно до вратата на кабинета му. Вратата е тънка и чувам всички разговори на Иван Максимович с посетителите.

Той е темпераментен човек, освен това зле възпитан и затова няма мярка в приказките си. Понякога съвсем добродушно ще изкрещи такива думи, дето и на улицата няма да ги чуеш. Посетителите, които си чакат реда отвън, само се споглеждат, усмихват се кисело и се втрещават в мен. А аз си седя на бюрото и се правя, че нищо не чувам.

Как ми се ще понякога да скоча, да отворя вратата и да му направя забележка пред всички!

Веднъж директорът на едно наше предприятие — с ушите си чух! — му каза:

— Ваня, такова... по-леко на завоя де. Че секретарката ти всичко чува. Жена е, срамота!

А онзи се разкикоти:

— Кокошката не е птица, секретарката не е жена. — И ревна бодро с приятния си гърлен баритон: — Манечка, дай по една минерална вода!

Един друг път ме вика. Влизам в кабинета и го гледам по фланелка и тиранти. И счетоводителят ни там.

Смутих се и исках да изляза.

А той, както яростно доказваше нещо на счетоводителя, само ми хвърли отдалеч куртката си и ми викна:

— Копчето, Манечка!

И все пак не тези копчета, не тези минерални води ме довършиха, довърши ме съпругата на Иван Максимович, Раиса Аркадиевна.

Добре де, да речем, като секретарка съм задължена да обслужвам шефа си. Но от къде на къде да обслужвам и жена му?

Раиса Аркадиевна не работи (всъщност това си е нейна работа, но лично аз не бих изкарала и два дни така), от безделие се чуди какво да прави,дебелее, скучае. Измислила си е, кажи-речи, дузина най-различни болести и за да убие някак времето (няма деца), се лекува

при хомеопати и алопати, в поликлиники и институти, с тибетски треви и внушения, с масажи и „психическа гимнастика“.

Не е лека работа и това: да се тътриш от лекар на лекар, да гълташ всички тези хапове и ампули, да пиеш билки и да правиш тази тайнствена „психическа гимнастика“ — и горката Раиса Аркадиевна наистина си съсипа здравето. В търсене на цяр за мнимите си болести се беше превърнала в нервна, кисела, отвратителна ревла.

И знаете ли кое най ме учудва? Защо никой от лекарите не вземе да ѝ каже чисто и просто: „Ще ви предпиша, уважаема, един напрегнат седемчасов работен ден — и всичките ви болести веднага ще се изпарят“.

Раиса Аркадиевна ме изтормозваше с телефонните си обаждания. Тъкмо се хвана за някоя спешна работа и телефонът звънне. Вдигам — нейния измъчен, „болен“, плачлив глас:

— Манечка? Раиса Аркадиевна се обажда. Я погледнете във вестника, каква е за днес програмата на театрите?

— Ами вие си погледнете, Раиса Аркадиевна, толкова е лесно.

— Вечно ме поучавате! (И аха-аха да ревне.) Вместо просто да ми отговорите... Дайте ми Иван Максимович.

Давам ѝ го и по деривата чувам как се оплаква от мен на мъжа си и настоява той да ме „стегне“.

Мине не mine малко и пак телефонът:

— Манечка?... Обажда се Раиса Аркадиевна. Нали не сте забравили, че към три ми трябва колата?

— Колата замина още сутринта, Раиса Аркадиевна, и ще се върне чак привечер.

— Как така „замина“?... Ей тъй сама ли замина? Къде е заминала?

— По служебна работа. Иван Максимович нареди.

— Ами вие защо не го предупредихте, че колата ще ми е необходима? Я ми го дайте!

Давам ѝ го и пак слушам по деривата:

— Иване, на какво прилича това? — стене Раиса Аркадиевна. — Твоята Манечка пак се прояви. Предупредих я, че в три съм на хомеопат, а в четири — на масаж на крайниците...

Иван Максимович се опитва да се оправдае и сконфузено ръмжи:

— Разбери ме, Раечка... Успокой се, Раечка...

Но Раиса Аркадиевна не желае нито да разбира, нито да се успокоява:

— Да я смъмриш строго, чу ли? Ако не я смъмриш както трябва, ще се поболея окончателно. Разбери, че довечера съм на психическа гимнастика. Трябва да бъда абсолютно спокойна и целеустремена, никой не бива да ме нервира!

Иван Максимович ме вика и със сведени очи ми прави забележка. Аз си мълча, макар че вътрешно вра и кипя.

Най-сетне всичко това страхотно ми дотегна. Един прекрасен ден влязох в кабинета на Иван Максимович и мълчаливо сложих на бюрото му молба за напускане.

Той ме погледна с недоумение и попита:

— Ама какво има, Манечка?

Тогавя всичко му казах. Казах му, че не прави разлика между лично и обществено, казах му, че без да се усеща, на всяка крачка унижава достойнството ми на съветски човек, казах му всичко, каквото мислех за неговата Раиса Аркадиевна.

Той така се смая, сякаш изведнъж му беше проговорил столът или шкафът. Целият се изчерви и едвам измънка:

— Но защо така рязко, Манеч... Мария Петровна?... Виждам, с нервите сте... Ще ви намеря карта за почивка!... Вие сте свестен служител и е глупаво да ви пусна. Ще си оправим отношенията. И ще стегна Раечка, честна дума, Манеч... — Мария Петровна!

Трогнах се от думите му, но му отвърнах следното:

— Не, Иван Максимович. Трябва да напусна. Но не се тревожете за мен: ще си намеря работа. Обаче вие, като се сдобияте с нова секретарка, още от първия ден си уредете правилно отношенията. Най-другарски ви съветвам, на сбогуване.

И напуснах!

Кажете ми: права ли бях, или не?

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.